

Kirchliches Verordnungs-Blatt

für die

Savanter Diöcese.

Inhalt: I. Mittheilung der Allocutio Seiner päpstlichen Heiligkeit vom 4. August 1881. II. Anempfehlung des Staatshandbuches der Oesterreichischen Monarchie für das Jahr 1882. III. Diözesan Notizen.

I.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
LEONIS
 DIVINA PROVIDENTIA PAPAE XIII.

ALLOCUTIO

HABITA DIE IV. AUGUSTI MDCCCLXXXI.

AD S. R. E. CARDINALES IN AEDIBUS VATICANIS.

VENERABILES FRATRES!

Convocare ad Nos maturavimus amplissimum Collegium Vestrum, ut de creandis Episcopis acturi oblata opportunitate uteremur ad significandum Vobis animum Nostrum doloremque impertiendum haud multis ante diebus susceptum ob res atrociter nefarieque in Urbe actas, cum Pii IX. f. r. Decessoris Nostri cineres efferentur. De quo quidem facto inopinato et indigno dilectum Filium Nostrum Cardinalem a negotiis publicis ad Europae principes referre imperavimus, re recenti. Nihilominus allata magno Decessori Nostro injuria et pontificia violata dignitas Nos hodierna die vocem promere omnino jubent, ut animi Nostri sensa a Nobismetipsis publice confirmentur, intelligantque catholicae gentes omni, qua possumus, ratione et memoriam viri sanctissimi vindicatam, et majestatem Pontificis maximi per Nos esse defensam.

Pius IX. ut probe nostis, Venerabiles Fratres, corpus suum in Basilica Laurentiana extra pomerium condi jussit. Itaque cum supremam ejus voluntatem hac in re perfici oporteret, monitis iis qui securitatem publicam tueri debent, constitutum fuerat, ut ex Basilica Vaticana corpus aveheretur silentio noctis, eoque tempore quod esse solet maxime quietum. Item ducendum funus esse placuit non eo apparatu qui pontificiae dignitati Ecclesiaeque institutis conveniret, sed quem praesens romanae urbis conditio sineret. Verum ejus rei vulgatur repente fama Urbe tota: quare populus romanus, beneficiorum ac virtutum tanti Pontificis memor, sponte demonstrat, velle se parenti publico obsequium pietatemque supremam testificari. Quod quidem grati et amantis animi testimonium plane futurum erat populi romani gravitate et religione dignum, cum nihil aliud esset propositum quam aut funus decenter prosequi, aut, qua incederet, frequentes ac venerabundos adesse.

Ad constitutam diem horamque pompa funebris e templo Vaticano processit, ingenti multitudine ex omni civium ordine per compita perque vias circumfusa. Magnus piorum hominum numerus circa feretrum, major pone comitabatur, inessu pacato et gravi. Ab his quidem aptas temporis preces fundentibus nec vox nec significatio ulla extitit, quae lacessere quemquam, aut turbas quoquo modo ciere posse videretur. Sed ecce vel a principio non ignota flagitiosorum manus incompositis

clamoribus lugubre officium perturbare. Mox aucto numero et audacia, ingeminare terrores ac tumultus, rebus sanctissimis maledicere, spectatissimos viros sibilis conviciisque accipere: vultuque et voce et ira minaces circumvenire hostiliter lugubrem comitatum, et verberibus saxisque certatim petere. Immo, quod nulla barbaria tentavisset, ne reliquiis quidem Pontificis sanctissimi pepercerunt. Non modo enim nomen Pii IX. contumeliose appellatum, sed in currum quadrigarum, quo reliquiae vehabantur, coniecti lapides, pluriesque inelamatum, projiciendos inhumatos cineres. Continuatumque longo viarum tractu, duarum horarum spatio turpe spectaculum. Quod si non ad extrema ventum est, moderationi eorum tribuatur, qui quamvis omni vi petulantiaque lacessiti injurias patienter ferre maluerunt, quam ullo modo sinere ut inter illud pietatis officium funestiora contingerent.

Haec facta nota omnibus et publicis confirmata monumentis disimulare aut denegare ii, quorum interest, nequicquam conantur: eadem, quocumque fama nuntiavit, non modo catholicarum gentium animos moerore compleverunt, sed liberrimam indignationem cunctorum hominum moverunt, apud quos valet humanitatis nomen. Undique commeant ad Nos quotidie litterae labem dedecoris et immanitatem sceleris exsecrantium.

Sed maximam sollicitudinem animique angorem Nobis ante alios attulit casus nefarius et gravis. Quoniam autem officio impellimur, ut majestatem Pontificatus romani, verendamque Decessorum Nostrorum memoriam tueamur, ideo teterrimum facinus in conspectu Vestro, Venerabiles Fratres, conquerimur et deploramus, illatamque expostulamus injuriam, ejus ad eos culpa pertinet, qui nec jura religionis nec civium libertatem adversus impiorum hominum furorem defenderunt. Atque ex hoc ipso perspiciat catholicus orbis quanta Nobis in Urbe securitas relinquatur. — Cognitum perspectumque erat, coactos Nos esse ad asperam multisque de causis non ferendam conditionem: hanc tamen recens eventus, de quo loquimur, magis patefecit atque illustravit, simulque ostendit, si acerbus Nobis est rerum praesentium status, acerbior esse expectationem reliquarum. — Quod si eventos per Urbem Pii IX. cineres indignissimae perturbationes maximique tumultus consecuti sunt, quis praestare queat, non eandem improborum futuram audaciam, si Nos incedere convenienter dignitati Nostrae per Urbem spectarent? Praesertim si datam sibi causam putarent, quod nos officium coegisset aut latas in Urbe leges non justas damnare, aut quicquam aliud publice non jure gestum reprehendere. Quapropter magis magisque intelligitur, non alio modo Nos Romae nunc posse consistere, quam in aedibus Vaticanis captivos. Immo si quis attente certa indicia consideret, quae passim erumpunt, simulque cogitet, aperte conjuravisse sectas in excidium catholici nominis, non sine causa affirmari potest, adversus Ecclesiam Christi et Pontificem maximum, fidemque avitam Italarum perniciosiora consilia maturari.

Nos quidem ad istos ingravescens certaminis gradus diligenter, uti debemus, attendimus: eodemque tempore quid Nobis ad defensionem maxime expediat ponderamus. Spe omni in Deo posita, dimicare summa contentione certum est pro incolumitate Ecclesiae, pro libertate Pontificis, pro juribus et majestate Sedis Apostolicae in eoque certamine nec labores fugere, nec difficultates reformidare. Neque propugnaturi soli sumus, quoniam virtuti constantiaeque Vestrae, Venerabiles Fratres, plurimum in omnes partes confidimus. Ac non levi etiam vel solatio vel adjumento est voluntas et religio Romanorum, qui multis insidiis circumventi atque omnibus artibus sollicitati, tamen in obsequio Ecclesiae, in fide Pontificis maximi singulari fortitudine perseverant, nullumque locum praetermittunt demonstrandi quam alte eas virtutes insculptas animo retineant.

Interea vero, quamquam in summis iis, quas diximus, et temporum et rerum difficultatibus versemur, tamen muneris Apostolici memores, operam Nostram in re catholica vigilanter administranda collocare, quantum licet, non praetermittimus; atque adjuvante studio Nostrum summa Dei benignitate, christianarum gentium utilitati servire pergitur. — Quam ad rem libentes commemoramus hoc loco collatas nuper in Bosniam et Erzegovinam curas. Cum enim valde cuperemus rem sacram in iis regionibus melius ordinare firmiusque stabilire, communicatis cum carrissimo in Christo Filio Nostro Francisco Josepho Austriae Imperatore et Hungariae Rege apostolico consiliis, hierarchiam ecclesia-

sticam in iis provinciis constituendam curavimus. Hujus rei causa sedem urbis Seraijensis, quae Bosniensium urbium princeps habetur, Archiepiscopali et Metropolitana dignitate auximus, ac Verhbosnensem appellari jussimus: eidemque sedes episcopales tres nempe Banjalucensem, Mandetriensem seu Dumniensém, Mercanensem et Tribuniensem Ragusini Episcopi administrationi concreditam, tamquam provinciales adsignavimus et addiximus, earumque sedium Episcopus Archiepiscopi Verhbosnensis suffraganeos futuros decrevimus. — Mandavimus porro, Venerabiles Fratres, ut exemplaria Apostolicarum Litterarum, quas de ecclesiastica hierarchia in memoratis regionibus constituta in lucem edi jussimus, Vobis tradantur ut ex iis varias rerum sacrarum in iis locis vices, et totam rei a Nobis gestae rationem intelligatis.

Hanc providentiae rationem a Nobis initam eo certe valituram confidimus, ut inter Slavorum populos, qui lucem diligunt, gloriosis eorum Apostolis et Patronis caelestibus suffragantibus, Christi religio ampliora incrementa suscipiat, ac tamquam ex fecundo semine laeta salutis seges, Dei gratia fovente, succrescat ac floreat.

Nunc pergratum est referre ad Vos, Venerabiles Fratres, de recenti cooptatione Patriarchae Ciliciensis Armeniorum. Etenim luctuoso illo quod nostis, fere sublato dissidio, patriarchali se dignitate sponte abdicavit Venerabilis Frater Antonius Hassun, cui ob laborum ac virtutum merita romanae purpurae honorem deferendum censuimus. Quamobrem providimus, ut Venerabiles Fratres Episcopi Armenii in Synodum congregati novum Patriarcham eligerent seu postularent. Coortis ex inopinato difficultatibus, rem distulerunt; sed tandem synodali conventu habito in aede honori sancti Nominis Deiparae sacra, die sexta superioris mensis, Venerabilem Fratrem Stephanum Azarian, Archiepiscopum Nicosiensem *in partibus infidelium*, Patriarcham Ciliciensem, Petri X nomine appellantes, majore suffragiorum parte renunciarunt. Idem deinde Episcopi litteris die octava superioris mensis ad Nos datis, suae observantiae testibus, omnia a se in hac electione gesta Nobis significarunt; atque intelligentes Patriarchalem dignitatem omnem vim et firmitatem suam a beato Petro Apostolorum Principe accipere, qui divina ordinatione agnis et ovibus praepositus *claves regni caelorum comunicandas ceteris solus accepit**), a Nobis, ut par erat, per preces postularunt, ut Synodalem electionem Apostolica Nostra auctoritate confirmare vellemus. Id pariter suppliciter Nos rogavit Venerabilis Frater Stephanus Azarian Patriarcha electus seu postulatus, qui epistola ad Nos missa die octava superioris mensis, una cum formula professionis fidei a se subscripta, quam ad formam ab Urbano VIII. propositam coram Synodo edidit, obsequii et devotionis sensus erga hanc Apostolicam Sedem luculenter exposuit, et in ejus fide et auctoritate se perpetuo futurum declaravit. Firma itaque fiducia est Nobis, Venerabiles Fratres, eundem Patriarcham electum seu postulatum, qui in varietate munerum quae gessit observantiae erga Romanam Ecclesiam, peritiae in rebus agendis, constantiae in catholica unitate tuenda perspicua argumenta semper exhibuit, omnem operam daturum, ut in eo amplissimo gradu quem obtinet, omnibus boni Pastoris partibus tum verbo, tum exemplo, tum studio in animarum salute quaerenda, fideliter satisficiat. Hac fiducia erecti, de consilio Nostrae Congregationis Fidei Propagandae Orientalium Ecclesiarum negotiis praepositae, precibus ejusdem electi seu postulati Patriarchae et Coepiscoporum ejus annuendum censuimus, et eundem Stephanum Azarian in Patriarcham Ciliciae Armeniorum Apostolica Nostra auctoritate confirmandum et canonice instituendum decrevimus.

Itaque auctoritate Omnipotentis Dei, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra confirmamus et approbamus electionem seu postulationem a Venerabilibus Fratribus Episcopis Armeniis Ciliciae factam de persona praedicti Archiepiscopi Stephani Azarian, quem absolvimus a vinculo quo tenebatur Ecclesiae Nicosiensi *in partibus infidelium*, ac transferimus ad Patriarchalem Ecclesiam Ciliciae Armeniorum, praeficientes eum Patriarcham et Pastorem eidem Patriarchali Ecclesiae, prout in Decreto et Scheda consistorialibus exprimetur, contrariis quibuscumque non obstantibus. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

*) S. Optat. Milev. I. VIII.

II.

Von dem Hof- und Staatshandbuche der österr.-ungar. Monarchie erscheint noch im Laufe dieses Jahres eine neue Auflage für das Jahr 1882.

Der Subscriptionspreis für ein Exemplar wurde wie bisher mit 4 fl., der Ladenpreis, welcher mit dem Erscheinen des Werkes im Buchhandel zu beginnen hat, und seinerzeit von der Hof- und Staatsdruckerei gehörig verlautbart werden wird, mit 5 fl. festgesetzt.

Auf das Erscheinen dieses Werkes wird der Hochw. Diözesan-Clerus wegen allfälliger Pränumeration aufmerksam gemacht.

III.

Diözesan-Nachrichten.

Herr Franz Šrol, Pfarrer zu Luttenberg wurde zum Fürstbischöflichen Avarter geistlichen Rathe ernannt.

Herr Paul Hrovat, Kaplan zu St. Jakob in Gallizien wurde in gleicher Eigenschaft nach St. Magdalena in Schleinitz übersezt.

Der Kaplansposten zu St. Jakob in Gallizien bleibt einstweilen unbesetzt.

F. B. Avarter Ordinariat zu Marburg,

am 6. September 1881.

Jakob Maximilian,
Fürstbischof.